

SELETUSKIRI

Kvaliteedikontrolli korra muudatuste juurde

1. Muudatuste eesmärk

Kvaliteedikontrolli korra (edaspidi Kord) muudatuste eesmärk on viia kord kooskõlla kujunenud järelevalvepraktikaga, **SELETUSKIRI**

Kvaliteedikontrolli korra muudatuste juurde

1. Muudatuste eesmärk

Kvaliteedikontrolli korra (edaspidi Kord) muudatuste eesmärk on viia kord kooskõlla kujunenud järelevalvepraktikaga, täpsustada menetluslikke küsimusi ning kõrvaldada üksikud viite- kirja ja sõnastusvead.

Muudatustega ei muudeta kvaliteedikontrolli läbiviimise olulisi menetluslikke toiminguid ega panda järelevalvesubjektidele täiendavaid kohustusi. Muudatustega vaid täpsustatakse kvaliteedikontrolli korraldamise ja läbiviimise protsesse.

2. Olulisemad muudatused

2.1. Muudatus §-s 14 (klientide nimekirja ja kontroll-lehe esitamine)

Muudatusega täpsustatakse dokumentide esitamise korda.

Kehtiva praktika kohaselt ei ole Audiitortevuse registri (ATR) kaudu võimalik esitada kvaliteedikontrollis kasutatavaid kontroll-lehti. Praktika kohaselt esitavad järelevalvesubjektid kontroll-lehed e-posti teel. Seetõttu sätestatakse Korras, et kontroll-lehed ning muud nõutavad dokumendid esitatakse audiitortevuse järelevalve nõukogu (edaspidi AJN) määratud e-posti aadressile. Muudatus tagab korra vastavuse tegelikule töökorraldusele ning kõrvaldab regulatsiooni ja praktika lahknevused.

2.2. Muudatus §-des 11 ja 15 (kvaliteedikontrolli läbiviimise aeg ja koht)

Paragrahvi 11 muudatus tuleneb § 15 muutmisest.

Muudatus puudutab kvaliteedikontrolli menetlustoimingute aja planeerimist. Kehtiva Korra kohaselt peab kvaliteedikontrolli töörühma juht leppima järelevalvesubjektiga kokku aja, millal saab töörühm tutvuda töövõtukaustadega ning arutada kvaliteedikontrolli esialgseid tähelepanekuid (edaspidi kohapealse kontrolli periood). Praktikas toimub kohapealse kontrolli perioodi kokkuleppimine enne kvaliteedikontrolli töörühma moodustamist ning selle perioodi lepib järelevalvesubjektiga kokku AJN-i kvaliteedikontrolli spetsialist. Kohapealse kontrolli periood lepitakse kokku enne töörühma moodustamist seetõttu, et oleks võimalik planeerida kvaliteedikontrolli läbiviimise koormust ühtlasemalt ning määrata vajalik töörühma liikmete arv. Praktikas on kirjeldatud töökorraldus osutunud tõhusaks ning muudatus viib korra kooskõlla tegelikult rakendatava menetluskorraldusega.

Muudatusega antakse AJN töötajale õigus leppida järelevalvesubjektiga kokku kvaliteedikontrolli menetlustoimingute läbiviimise periood. Muudatuse eesmärk on võimaldada kvaliteedikontrollide ühtlasemat planeerimist ning kvaliteedikontrolli spetsialistide töökoormuse ühtlasemat jaotumist. Kui

AJN töötajal ei õnnestu 30. septembriks kohapealse kontrolli perioodi järelevalvesubjektiga kokku leppida, määrab perioodi AJN 15. oktoobriks.

Nii nagu kehtiva Korra kohaselt säilib töörühma juhile õigus põhjendatud juhtudel muuta kohapealse kontrolli läbiviimise perioodi ning määrata järelevalvesubjektile kvaliteedikontrolli läbiviimiseks vajalikke tähtaegu. Enne töörühma nimetamist saab kokku lepitud või AJN-i määratud kohapealset kvaliteedikontrolli perioodi muuta järelevalvesubjekti põhjendatud taotluse alusel AJN.

2.3. Muudatus §-s 18 (järelevalvesubjekti kohustused kvaliteedikontrollis)

Muudatus tuleneb § 15 muutmisest.

Kuna kvaliteedikontrolli menetlustoimingute periood lepitakse kokku enne töörühma moodustamist, seotakse dokumentide kättesaadavaks tegemise kohustus menetlustoimingute perioodi algusega.

Muudatus tagab kvaliteedikontrolli ettevalmistamise loogilise ja sujuva korralduse ning võimaldab töörühmal alustada kontrolli kohe menetlustoimingute perioodi alguses, kui vajalik dokumentatsioon on kättesaadav.

2.4. Muudatus §-s 21 (kvaliteedikontrolli dokumenteerimine)

1) Muudatusega täpsustatakse kvaliteedikontrolli käigus toimuvate arutelude ja vestluste käsitlust.

Praktikas ei salvestata kvaliteedikontrolli käigus peetavaid vestlusi. Samuti puudub nende vestluste salvestamiseks sisuline vajadus ning isikuandmete töötlemise põhimõtteid arvestades ei ole selline tegevus üldjuhul põhjendatud.

Muudatuse eesmärk on tagada korra vastavus tegelikule menetluspraktikale ning vältida võimalikku ebaselgust vestluste dokumenteerimise ulatuse osas.

2) Korrast jäetakse välja sätted, mis võimaldasid ekslikult käsitada kvaliteedikontrolli protokoll või kontroll-lehtede allkirjastamata jätmist nimetatud dokumentidega nõustumisena. Allkirjastamata jätmine ei tähenda iseenesest, et isik nõustub protokoll või kontroll-lehega. Kui järelevalvesubjekt ei allkirjasta protokoll või kontroll-lehti määratud tähtajaks loetakse, et järelevalvesubjekt ei ole soovinud esitada selgitusi või vastuväiteid ning menetlus jätkub sõltumata protokoll või kontroll-lehtede allkirjastamata jätmisest.

3) Muudatusega täpsustatakse, et mitmeti mõistetavuse vältimiseks tutvustatakse ja arutatakse pärast töörühma poolt kontroll-lehtede täitmist, kuid enne järelevalvesubjektile edastamist kvaliteedikontrollis tuvastatud olulisemad asjaolud järelevalvesubjektiga läbi. Kehtiva regulatsiooni kohaselt toimus arutelu pärast kontroll-lehtede järelevalvesubjektile esitamist. Eelnimetatud vestlust ei viida läbi, kui see pole asjaolusid arvestades mõistlik või kui järelevalvesubjekt vestluse toimumisest keeldub või kokkulepitud ajal vestluses ei osale. Vestlus võib toimuda ka elektrooniliste kanalite vahendusel või telefoni teel.

2.5. Muudatus §-s 23 (kvaliteedikontrolli tulemuste hindamine)

Muudatusega parandatakse normitehniline viiteviga. Tegemist on tehnilise muudatusega, mille eesmärk on kõrvaldada viiteviga ning tagada kvaliteedikontrolli tulemuste hindamise regulatsiooni üheselt mõistetavus. Sisulist muudatust kvaliteedikontrolli hindamise põhimõtetes ei tehta.

3. Mõju

Muudatustel puudub oluline mõju järelevalvesubjektide õigustele ja kohustustele ning audiitortgevuse järelevalve sisulistele alustele. Muudatused on peamiselt menetluslikku ja tehnilist laadi ning nende eesmärk on:

- viia kord kooskõlla väljakujunenud praktikaga;
- parandada menetluse selgust;
- ühtlustada kvaliteedikontrollide planeerimist;
- vähendada võimalike vaidluste tekkimise riski.

4. Rakendamine

Muudatusi rakendatakse kvaliteedikontrollidele, mis on alustatud alates 13. augustist 2026. Enne 13. augustit 2026 alustatud kvaliteedikontrollid viiakse lõpule kvaliteedikontrolli alustamise ajal kehtinud korra kohaselt.

Muudatustega ei muudeta kvaliteedikontrolli läbiviimise olulisi menetluslikke toiminguid ega panda järelevalvesubjektidele täiendavaid kohustusi. Muudatustega vaid täpsustatakse kvaliteedikontrolli korraldamise ja läbiviimise protsesse.

2. Olulisemad muudatused

2.1. Muudatus §-s 14 (klientide nimekirja ja kontroll-lehe esitamine)

Muudatusega täpsustatakse dokumentide esitamise korda.

Kehtiva praktika kohaselt ei ole Audiitortgevuse registri (ATR) kaudu võimalik esitada kvaliteedikontrollis kasutatavaid kontroll-lehti. Praktika kohaselt esitavad järelevalvesubjektid kontroll-lehed e-posti teel. Seetõttu sätestatakse Korras, et kontroll-lehed ning muud nõutavad dokumendid esitatakse audiitortgevuse järelevalve nõukogu (edaspidi AJN) määratud e-posti aadressile. Muudatus tagab korra vastavuse tegelikule töökorraldusele ning kõrvaldab regulatsiooni ja praktika lahknevused.

2.2. Muudatus §-des 11 ja 15 (kvaliteedikontrolli läbiviimise aeg ja koht)

Paragrahvi 11 muudatus tuleneb § 15 muutmisest.

Muudatus puudutab kvaliteedikontrolli menetlustoimingute aja planeerimist. Kehtiva Korra kohaselt peab kvaliteedikontrolli töörühma juht leppima järelevalvesubjektiga kokku aja, millal saab töörühm tutvuda töövõtukaustadega ning arutada kvaliteedikontrolli esialgseid tähelepanekuid (edaspidi kohapealse kontrolli periood). Praktikas toimub kohapealse kontrolli perioodi kokku leppimine enne kvaliteedikontrolli töörühma moodustamist ning kohapealse kontrolli perioodi lepib järelevalvesubjektiga kokku üks AJN-i kvaliteedikontrolli spetsialist. Kohapealse kontrolli periood lepitakse kokku enne töörühma moodustamist seetõttu, et oleks võimalik planeerida kvaliteedikontrolli läbiviimise koormust

ühtlasemalt ning määrata vajalik töörühma liikmete arv. Praktikas on kirjeldatud töökorraldus osutunud tõhusaks ning muudatus viib korra kooskõlla tegelikult rakendatava menetluskorraldusega.

Muudatusega antakse AJN töötajale õigus leppida järelevalvesubjektiga kokku kvaliteedikontrolli menetlustoimingute läbiviimise periood. Muudatuse eesmärk on võimaldada kvaliteedikontrollide ühtlasemat planeerimist ning kvaliteedikontrolli spetsialistide töökoormuse ühtlasemat jaotumist. Kui AJN töötajal ei õnnestu 30. septembriks kohapealse kontrolli perioodi järelevalvesubjektiga kokku leppida, määrab perioodi AJN 15. oktoobriks.

Nii nagu kehtiva Korra kohaselt säilib töörühma juhile õigus põhjendatud juhtudel muuta kohapealse kontrolli läbiviimise perioodi ning määrata järelevalvesubjektile kvaliteedikontrolli läbiviimiseks vajalikke tähtaegu. Enne töörühma nimetamist saab kokku lepitud või AJN-i määratud kohapealset kvaliteedikontrolli perioodi muuta järelevalvesubjekti põhjendatud taotluse alusel AJN.

2.3. Muudatus §-s 18 (järelevalvesubjekti kohustused kvaliteedikontrollis)

Muudatus tuleneb § 15 muutmisest.

Kuna kvaliteedikontrolli menetlustoimingute periood lepitakse kokku enne töörühma moodustamist, seotakse dokumentide kättesaadavaks tegemise kohustus menetlustoimingute perioodi algusega.

Muudatus tagab kvaliteedikontrolli ettevalmistamise loogilise ja sujuva korralduse ning võimaldab töörühmal alustada kontrolli vajaliku dokumentatsiooni olemasolul kohe menetlustoimingute perioodi alguses.

2.4. Muudatus §-s 21 (kvaliteedikontrolli dokumenteerimine)

1) Muudatusega täpsustatakse kvaliteedikontrolli käigus toimuvate arutelude ja vestluste käsitlust.

Praktikas ei salvestata kvaliteedikontrolli käigus peetavaid vestlusi. Samuti puudub nende vestluste salvestamiseks sisuline vajadus ning isikuandmete töötlemise põhimõtteid arvestades ei ole selline tegevus üldjuhul põhjendatud.

Muudatuse eesmärk on tagada korra vastavus tegelikule menetluspraktikale ning vältida võimalikku ebaselgust vestluste dokumenteerimise ulatuse osas.

2) Korrast jäetakse välja sätted, mis ebaõigesti andsid võimaluse lugeda kvaliteedikontrolli protokollide või kontrolllehtede allkirjastamata jätmist nimetatud dokumentidega nõustumiseks. Allkirjastamata jätmine ei tähenda iseenesest, et isik nõustub protokollide või kontrolllehtedega. Kui järelevalvesubjekt ei allkirjasta protokollide või kontrolllehti määratud tähtajaks, loetakse et järelevalvesubjekt ei ole soovinud esitada selgitusi või vastuväiteid ning menetlus jätkub sõltumata protokollide või kontrolllehtede allkirjastamata jätmisest.

3) Muudatusega täpsustatakse, et mitmeti mõistetavuse vältimiseks tutvustatakse ja arutatakse peale töörühma poolt kontrolllehtede täitmist kuid enne järelevalvesubjektile edastamist kvaliteedikontrollis tuvastatud olulisemad asjaolud järelevalvesubjektiga läbi. Kehtiva regulatsiooni kohaselt toimus arutelu pärast kontrolllehtede järelevalvesubjektile esitamist. Eelnimetatud vestlust ei viida läbi, kui see pole asjaolusid arvestades mõistlik või kui järelevalvesubjekt vestluse toimumisest keeldub või kokkulepitud ajal vestluses ei osale. Vestlus võib toimuda ka elektrooniliste kanalite vahendusel või telefoni teel.

2.5. Muudatus §-s 23 (kvaliteedikontrolli tulemuste hindamine)

Muudatusega parandatakse normitehniline viite viga. Tegemist on tehnilise muudatusega, mille eesmärk on kõrvaldada viiteviga ning tagada kvaliteedikontrolli tulemuste hindamise regulatsiooni üheselt mõistetavus. Sisulist muudatust kvaliteedikontrolli hindamise põhimõtetes ei tehta.

3. Mõju

Muudatustel puudub oluline mõju järelevalvesubjektide õigustele ja kohustustele ning audiitortegevuse järelevalve sisulistele alustele. Muudatused on peamiselt menetluslikku ja tehnilist laadi ning nende eesmärk on:

- viia kord kooskõlla väljakujunenud praktikaga;
- parandada menetluse selgust;
- ühtlustada kvaliteedikontrollide planeerimist;
- vähendada võimalike vaidluste tekkimise riski.

4. Rakendamine

Muudatusi rakendatakse kvaliteedikontrollidele, mis on alustatud alates 13. augustist 2026. Enne 13. augustit 2026 alustatud kvaliteedikontrollid viiakse lõpule kvaliteedikontrolli alustamise ajal kehtinud korra kohaselt.